No. 84.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 20 OCTOBER.

Frankrijk.

PARIJS, den 17den October.

In bijzondere berigten leest men:

»Het Congres zal eerstdaags bijeenkomen. Eene nota in den Constitutionnel van heden morgen, gelijktijdig verschijnende met eene Parijsche depêche in den *Morning-Post*, kondigt aan dat al de Mogendheden op dit Congres zullen vertegenwoordigd worden. Alle, — dat wil zeggen zij die de traktaten van 1815 hebben onderteekend. Zij zijn ten getale van elf: Rusland, Engeland, Pruissen, Oostenrijk, Zweden, Denemarken, Sardinië, Nederland, Napels, Spanje, Portugal. Deze Mogendheden worden alleen bijeengeroepen om de questie van den afstand van Lombardije en de organisatie van Midden-Italië te behandelen. De Paus, of althans zijne Regering, zal niet bij dit Congres vertegenwoordigd zijn. Ofschoon het Congres alleen geroepen wordt om de Italiaansche zaken te behandelen, is het niet te min duidelijk dat Keizer *Napoleon*, wanneer hij zich doet vertegenwoordigen op een Congres, zamengesteld als dat van Weenen, zijdelings de beruchte Weener traktaten, die nog onlangs in Frankrijk zoo veel kwaad bloed hebben doen zetten, erkent.

De polemiek tusschen de Bisschoppen en de dagbladen heeft opgehouden. Er is bevel gegeven aan de bladen van alle kleur om geen enkel mandement meer mede te deelen en geene enkele appreciatie van die mandementen meer publiek te maken. Ik ben nieuwsgierig of er een enkel blad zal zijn dat deze officieus gegevene order zal durven overschrijden. En dan beweert de Regering nog dat de pers niet aan eene preventive censuur is onderworpen!"

— De *Constitutionnel*, het voornaamste onder de ministeriele dagbladen van Parijs, behelst de volgende mededeeling:

»Verscheiden dagbladen hechten geloof aan zeer onjuiste geruchten betreffende den tragen gang der onderhandelingen te Zurich. Er bestaat alle grond om te verwachten dat het definitive vredesverdrag weldra zal worden onderteekend. De onderhandelende mogendheden zijn het over alle in dat verdrag te behandelen punten eens geworden; alleen bestaat er nog verschil van gevoelen over de schuld van Lombardye; maar er is alle hoop dat ook deze laatste moeijelijkheid spoedig vereffend zal zijn. Wat betreft de nieuwe vraagpunten, welke door dat verdrag niet zullen worden geregeld, zij zullen worden onderworpen aan de beoordeeling van een congres, tot het zamenroepen waarvan thans al de mogendheden eenparig gezind zijn."

— Het Fransche gouvernement heeft de dagbladen uitgenoodigd om geene bisschoppelijke verklaringen betreffende den toestand van het Pausdom en de gesteldheid der Romagna meer op te nemen. Deze uitnoodiging, gelijk staande met een verbod, heeft, volgens de daarbij gevoegde verklaring der regering, ten doel »de handelingen der bisschoppen en hunne waardigheid aan de heftige discussie der dagbladen te onttrekken."

— In Frankrijk zal de aanstaande ligting van rekruten voor het leger, naar de gewoonte, eerst in de maand Maart of April van het volgende jaar plaats hebben. Het gouvernement was tijdens den Italiaanschen oorlog door de wetgevende kamers gemagtigd om die ligting reeds in de maand Januarij in dienst te stellen.

— Uit Turyn wordt gemeld dat het Sardinische gouvernement de zamenroeping der wetgevende Kamers nog twee maanden, dus tot het begin van het volgende jaar heeft uitgesteld, — dat het eenen regent voor Midden-Italie, namelijk den Prins *van Carignan*, eenen neef des Konings, wil benoemen, maar ook de uitvoering van dit besluit heeft uitgesteld, — dat de heer *Ratazzi*, de minister van binnenlandsche zaken en de ziel van het tegenwoordige ministerie van Sardinië, een middel zoekt om zich met eere van die betrekking te ontslaan, en dat de graaf *Cavour* waarschijnlijk spoedig weder aan het bewind zal komen.

— De Spaansche Cortes hebben zich vereenigd met de van regeringswege voorgedragen wet welke de sterkte der landmagt voor het volgende jaar op 100,000 man stelt en het gouvernement magtigt om in dat jaar 60,000 dienstpligtigen bij het leger in dienst te stellen.

— Er is, volgens berigt uit Madrid van den 12den dezer, bevel gegeven om de krijgsmagt, welke voor de expeditie tegen de Moorsche bevolking der Riff-kust bestemd is, nog te vermeerderen en op de effectieve sterkte van vijftig bataillons te brengen.

— De jongste berigten uit Konstantinopel melden dat *Muktar*-bey, de kapukiahaya of zaakwaarnemer der Egyptische regering bij de Porte, naar Alexandrie gezonden is met een schrijven van den groot-vizier, waarin de Onderkoning gelast wordt zich van alle persoonlijke bemoeijing met de zaak der kanalisatie van Suez te onthouden op grond dat deze zaak het onderwerp van onderhandelingen en afspraken tusschen de Porte en de groote mogendheden moet uitmaken. Verder had *Muktar*-bey in last, na te gaan, welke verbindtenissen de Onderkoning met den heer de *Lesseps* heeft aangegaan, en om onderzoek te doen omtrent de groote vermeerdering der Egyptische krijgsmagt, welke volgens het groetheerlijk bevelschrift van 1841, waarbij de betrekking tusschen Egypte en de Porte is geregeld, hoogstens slechts twintig duizend man sterk mag zijn.

— Volgens een berigt uit Alexandrie van den 9den dezer heeft de Onderkoning zich bereid betoond om aan den wil der Porte betreffende de doorgraving der landengte te voldoen.

De *Moniteur* van gisteren (18) berigt dat den vorigen dag (den 17den) te Zurich door de Oostenrijksche en Fransche gevolmagtigden het vredestraktaat tusschen Oostenrijk en Frankrijk onderteekend is.

De avondbladen bevestigen dat de andere traktaten uit het vredestraktaat voortvloeijende, onmiddellijk zullen geteekend worden. Daartoe behoort het traktaat, waarbij Frankrijk Lombardije aan Sardinië afstaat en het onderlinge verdrag tusschen de drie Mogendheden.

— De Zwitsersche Bondsraad heeft de drie oorlogsstoombooten, welke Oostenrijk op het Lago Maggiore onderhield, voor 400,000 franken aangekocht. De Oostenrijksche gezant zal die vaartuigen zelf aan den Zwitserschen commissaris overgeven.

Duitschland.

FRANKFORT, den 16den October.

Volgens Berlijnsche bladen zou de Prins-regent van Pruissen zich in den loop dezer week naar Breslau begeven om aldaar den Keizer van Rusland te ontmoeten. De minister van buitenlandsche zaken, de heer *von Schleinitz*, zou den Prins-regent waarschijnlijk vergezellen.

— Over de ontmoeting van den Keizer van Rusland en den Prins Regent van Pruissen, welke den 20sten dezer te Breslau zal plaats hebben, leest men het volgende in de *Elberfelder Zeitung*, een blad hetwelk geacht wordt onder de hand mededeelingen van de Pruissische bewindslieden te ontvangen:

»Wat de politieke beteekenis van de zamenkomst der beide vorsten betreft, reeds vroeger hebben wij doen opmerken, hoe groot de innige verstandhouding tusschen Pruissen en Rusland geworden is ten gevolge van de overeenstemming in de beschouwing der tegenwoordige aanhangige Europesche vraagstukken; op grond daarvan mag men met genoegzame zekerheid eene nog naauwere aaneensluiting der beide groote mogendheden, als vasten steun voor de handhaving van den Europeschen vrede, te gemoet zien. Wij meenen ons niet te vergissen, wanneer wij de overeenstemming tusschen het Pruissische en het Russische kabinet als van zoodanigen aard beschouwen, dat, wanneer de staat der Europesche aangelegenheden zulks vereischen mogt, een formeel verbond tusschen Pruissen en Rusland waarschijnlijk geene bezwaren van eenig belang zoude ontmoeten."

— Uit Mannheim wordt geschreven dat het nieuwe lid der commissie voor de Rijnvaart voor Nederland, de heer consul-generaal *Testa*, bij gelegenheid der onderhandelingen over den bouw van eene brug bij Mainz aan de Groothertoglijk Hessische Regering de vordering gesteld heeft dat alle bruggegelden op de Rijnbruggen afgeschaft zullen worden. Reeds in 1856 heeft alleen Hessen Darmstadt zich daartegen verzet. Nu is door den heer *Testa* doorgezet dat van 1 April 1861 af alle bruggelden voor goederen zullen ophouden. Ook ten opzigte der Rijntollen is hij zeer ijverig werkzaam geweest.

Engeland.

LONDEN, den 16den October.

De ministeriele *Morning Post* zegt dat Engelands deelneming aan het congres nog onzeker is, dewijl zij afhangt van het door lord *John Russell* gestelde beding, te weten van de ondubbelzinnige erkenning van het regt der Italianen om zelve hunne regering te kiezen.

— De berigten uit Calcutta van den 9den September melden een voorval hetwelk bewijst dat, ofschoon de opstand in Britsch Indie gedempt is, de Engelschen er nog steeds voor aanvallen bloot en in gevaar zijn van overrompeld te worden. *Ferozee*-shah, welke gedurende den opstand aan het hoofd eener bende muitelingen stond, en dien de Engelschen meenden weerloos gemaakt te hebben en weldra te zullen vatten,

heeft de vesting Maund-hissar, alwaar het meerendeel der krijgsgevangenen opgesloten was, overrompeld, den Engelschen gezagvoerder gedood, zeven honderd krijgsgevangenen bevrijd en daarop ongehinderd den aftogt aangenomen.

— Men weet dat de generaal *Murawieff*, de gouverneur van oostelijk Siberie, eenigen tijd geleden van daar met eene zending van het Russische gouvernement naar Japan vertrokken is. Thans verneemt men door berigten uit H[illegible] van 2 Augustus, dat hij den 14den Julij uit Japan te [illegible], in China, is aangekomen en van daar twee ingenieurs naar Peking heeft gezonden, welke, naar verzekerd werd, eene telegraafhlinie van die hofstad naar de grenzen van het Russische grondgebied zouden helpen aanleggen.

— Het berigt, dat het oorspronkelijk vastgestelde cijfer der Oostenrijksche nationale leening door uitgifte van meerdere schuldbrieven aanmerkelijk overschreden is, heeft hier een ongunstigen indruk gemaakt. De *Times* en de *Morning Post* behelzen scherpe artikelen over het beheer der geldmiddelen in Oostenrijk.

Nederlanden.

BREDA, den 19den October.

Openbare Vergadering van den Gemeenteraad te Breda, gehouden den 15 October 1859, in tegenwoordigheid van de Heeren: *van Mierlo*, *van den Burgh*, *van de Goorbergh*, *van Alphen*, *de Man*, *van der Hoeven*, *Ingenhousz*, *Bens*, *van Mens*, *Loonen*, *Kuppens*, *Guljé*, *de Roy* en *Mastboom*, Voorzitter. — De Notulen van den 8sten October jl. goedgekeurd.

A. Berigt van het overlijden van den Stads Keurmeester van het Vleesch *J. Raphels*, en dat hangende zijne ziekte door B. en W. met de provisionele waarneming dier functie is belast *A. van Lier*, Spekslager alhier. — Besloten aan genoemden *A. van Lier*, in afwachting der benoeming van een geschikt persoon, de voorloopige waarneming op te dragen.

B. Aan de order gesteld zijnde de behandeling van het ontwerp van een plan tot vrijwillige Conversie van de stedelijke schuld, wordt hetzelve, na eenige opmerkingen omtrent de algemeene strekking en discussie over de afzonderlijke artikelen, met algemeene stemmen aangenomen.

C. Wordt onder dankbetuiging aangenomen de opdragt van een door den President van het Bredaasch Burger-liefhebberij-Tooneel-Gezelschap *Melpomene en Thalia* (*J. W. A. Uelman*) vervaardigde Allegorisch-Mythologische Operetta, getiteld: «Duisternis en Licht», om bij de eerste Gaz-Verlichting in den Stads Schouwburg te worden opgevoerd.

D. Mededeeling door den Heer *van der Burgh*, als President van Regenten over het Oud-Vrouwenhuis, dat dit gesticht met 1° Nov. a. s. ter opneming zal worden opengesteld, met verzoek, dat ten behoeve van hetzelve de benoodigde geneesmiddelen uit de Stads-Apotheek tegen betaling volgens tarief, mogen worden verstrekt. — Waarop de beslissing wordt aangehouden.

— Naar wij vernemen zal den 2den November aanstaande alhier het examen aanvangen der onderofficieren, dingende naar den rang van officier. 79 Onderofficieren hebben zich daartoe aangemeld, en wel 63 van het wapen der infanterie, waarvan 1 bestemd voor de Koloniën, 9 van het wapen der kavallerie en 7 van dat der artillerie. Het examen zal ongeveer zes weken duren, en de tot het afnemen daarvan benoemde Commissie is als volgt zamengesteld:

De luit.-gen. *Duycker*, inspecteur van het wapen der inf., *Voorzitter*. Als leden: de kol. *Stieltjes*, komm. van het 2de reg. vesting-artillerie, de kol. *Knoop*, komm. van het 6de reg. inf., de majoor *Sodenkamp*, van het 3de reg. dragonders, de kap. *Pels Rijcken*, van het 2de reg. vesting-artillerie, de kap. *Weijmar Schultz*, van het reg. grenadiers en jagers, de kap. *van der Schrieck*, van het reg. grenadiers en jagers, de 1ste luit. der artillerie *van Haeften*, adjudant van den Gouverneur der Kon. Mil. Akademie, als *Secretaris*.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is mededeeling gedaan dat door de afdeelingen onderzocht zijn de wets-ontwerpen tot vaststelling der begrooting voor de Algemeene Landsdrukkerij voor 1860, tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor hetzelfde jaar, de hoofdstukken VI, VII en VIII der Staatsbegrooting voor 1860;

zijnde onder anderen benoemd tot Rapporteurs voor hoofdstuk VI, de heeren: van der Poel, Olivier, van Reede van Oudtshoorn, Delprat en Kien; voor hoofdstuk VII, de heeren: van der Poel, Olivier, van Reede van Oudtshoorn, van Wintershoven en van Nispen van Sevenaer; voor hoofdstuk VIII, de heeren: van der Linden, ter Bruggen Hugenholtz, Dommer van Poldersveldt, Storm van 's Gravesande en Kingma.

De Commissie van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen en der Landsdrukkerij, alsmede voor het voorstel tot het houden eener enquête omtrent de quaestie der aftappingen van het water op de Maas en de Zuid-Willemsvaart hebben daaromtrent hare Eindverslagen uitgebragt. De Kamer heeft bepaald dat later zal beslist worden wanneer die onderwerpen zullen in behandeling genomen worden.

Achtereenvolgens zijn daarna met algemeene stemmen aangenomen de wets-ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale Belastingen in Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Friesland, Groningen, Drenthe en Limburg, en de wets-ontwerpen tot wijziging van hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor 1858 en verhooging van hetzelfde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1859.

Bij de behandeling der beide laatstvermelde wets-ontwerpen heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken eenige inlichtingen gegeven op aanmerkingen in het Eindverslag daarover uitgebragt voorkomende. De heer *de Bieberstein* heeft den Minister bij die gelegenheid gevraagd, of de Regering het voornemen had om, overeenkomstig den wensch, te kennen gegeven bij de beraadslagingen over het wets-ontwerp betreffende de mobilisering van het Limburgsche Bondscontingent, en nu in het Eindverslag op het wets-ontwerp herhaald, geene gelegenheid ongebruikt te laten voorbijgaan om tot losmaking der betrekking van Limburg tot den Duitschen Bond te geraken, tevens wenschte te weten of de beide te Frankfort aanwezige gezanten te dezen opzigte de Regering bij de hierin te nemen maatregelen genoegzaam zouden ondersteunen. Hierop heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken te kennen gegeven, dat de Regering allezins erkende de bezwaren, welke uit het nakomen der verpligtingen op Limburg rustende met betrekking tot den Duitschen Bond voortvloeiden; dat zij trachtte de daaruit ontstaande moeijelijkheden zoo veel mogelijk te verligten, en elke gelegenheid zoude bezigen om de ten deze gekoesterde wenschen te vervullen, meenende hij dat de beide gezanten te Frankfort zich hieromtrent zouden gedragen naar de voorschriften hun van regeringswege opgelegd.

Nadat de heer *Elout van Soeterwoude* namens de commissie tot onderzoek der nadere inlichtingen door den Minister van Finantiën op de Staatsrekening van 1855 ingezonden, en de commissie voor de verzoekschriften op eenige in hare handen gestelde adressen verslagen had uitgebragt, is de Vergadering gescheiden.

— Naar men verneemt is het voorloopig verslag der Tweede Kamer betrekkelijk de spoorwegen reeds door de heeren rapporteurs gearresteerd. Daaruit blijkt, dat aan de 59 leden, die aan het onderzoek in de sectiën deelgenomen hebben, de meerderheid zich over het algemeen niet ongunstig voor de bekrachtiging der beide concessiën (Noorder- en Zuiderlijnen) gestemd heeft, betoond.

— De *Staats-Courant* behelst een Koninklijk besluit waarbij, op het rapport van den Minister van Oorlog van den 14den dezer kabinet, Litt. [illegible] n°. 29, daarbij verzoekende ontheven te worden van de opdragt op hem overgegaan tot uitvoering van het besluit van den 30sten April des vorigen jaars, n°. 54, houdende instelling van *speciale comités van permanenten aard voor de verschillende wapens der landmagt*, voormeld besluit ingetrokken en buiten effecte gesteld wordt.

— Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 15den October 1859, n°. 60, goedgevonden, te benoemen: tot 1sten luit.-kwartierm., bij het 8ste reg. inf., den 2den luit. kwartierm. *H. Balk*, van het korps; tot 2den luit.-kwartierm., bij het 7de reg. inf., den serg.-titulair *J. S. Diephuizen*, van het inst.-bat.; bij het 8ste reg. inf., den serg.-titulair *H. A. Bronker*, van het 5de reg. van het wapen.

— Van de 18 adspiranten, die aan het onlangs te 's Hage plaats gehad hebbende examen van de onderofficieren der verschillende legerkorpsen hebben deelgenomen, hebben zes voldoende bewijzen van bekwaamheid gegeven voor de betrekking van 2den luitenant-kwartiermeester, en 3 voor die van 2den luit.-administrat. van kleeding en wapenen.

— Men verneemt dat de kapitein *L. Witkop*, van den staf der infanterie, thans bij het Departement van Oorlog werkzaam, in zijnen rang en ancienneteit is overgeplaatst bij het instructiebataillon te Kampen.

— De kapiteins *A. Engelvaart*, van het regement grenadiers en jagers, en jhr. *J. J. Melvill van Carnbée*, van het 4de reg. infanterie, zijn tijdelijk gedetacheerd bij de commissie der normaal-schietschool te 's Hage.

— Z. M. de Koning, vergezeld van Hd. gevolg, is Zaturdag avond van het Loo aan het paleis in de residentie aangekomen.

— ZDH. de Hertog *van Saxen-Weimar* is van HD. buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— Men wil weten, dat er tijdens het bezoek van den graaf van *Vlaanderen* aan het Nederlandsche hof, sprake is geweest van een wederkeerig bezoek, door een lid van het huis van Oranje aan het hof te Brussel te brengen.

— Het in de afgeloopen week te 's Bosch voor de provinciale commissie van het lager onderwijs in Noordbrabant plaats gehad hebbende examen voor hoofd- en hulponderwijzers, hoofd- en hulponderwijzeressen, alsmede voor onderwijzers en onderwijzeressen in verschillende vakken behoorende tot het meer uitgebreid lager onderwijs, heeft den volgenden uitslag gehad:

Als hoofdonderwijzer hebben zich aangeboden 10, toegelaten 5, afgewezen 5.

Als hulponderwijzer hebben zich aangeboden 16, toegelaten 6, afgewezen 10.

16 onderwijzers voor verschillende vakken van het meer uitgebreid lager onderwijs, als:

a. Voor de talen, toegelaten 9, afgewezen 5.

b. Voor de landbouwkunde 1, toegelaten 1.

c. Voor de wiskunde (art. 14) 1, welke voor den afloop is vertrokken.

Als hulponderwijzeressen 16, toegelaten 12, afgewezen 4.

21 onderwijzeressen voor de verschillende vakken van het meer uitgebreid lager onderwijs.

In de talen, toegelaten 14, afgewezen 7.

— Te Leiden is tot doctor in de heelkunde bevorderd de heer D. C. *van Genk*, doctor in de genees- en verloskunde te Etten, na verdediging van akademische stellingen over heelkunde.

— Om zich een beter denkbeeld te maken van den ongelukkigen toestand van de beide eskadrons dragonders, vroeger te Leeuwarden in garnizoen, en thans te 's Bosch ingelegerd, diene, dat van de 250 man er thans slechts 60 onder de wapenen kunnen komen. De overige 190 liggen hier en daar aan de koorts.

— Naar men verneemt, zal een gedeelte van het koloniaal werfdepôt

van Harderwijk naar den Helder verplaatst worden, ten einde de militairen van daar in te schepen naar Oost-Indië. Deze verplaatsing is een gevolg van gebrek aan localiteit bij het dagelijks vermeerderen der rekruten voor het Indisch leger. De troepen zullen gehuisvest worden in den lichttoren der kasematten van het fort Kijkduin te Helder, die tot huisvesting van 400 man wordt ingerigt.

— De gezondheidstoestand der ingezetenen te Middelburg blijft alsnog uiterst voldoende, en de zoogenaamde najaarskoortsen hebben zich dit jaar belangrijk minder vertoond dan gewoonlijk. Ook het garnizoen heeft het geluk, daarin te mogen deelen.

— Op aanstaanden Donderdag, den 20sten dezer, ten 2 ure, zullen de curatoren der hoogeschool te Leiden het nieuw akademische gebouw aan de drie hoogleeraren, voor wier onderwijs het bestemd is, plegtig overgeven. De hoogleeraar *van der Boon Mesch* zal daarna de nieuwe inrigting voor het scheikundig onderwijs met eene openbare redevoering inwijden.

— Uit de jongst ontvangen Javasche berigten, loopende uit Batavia tot den 24 Augustus, ontleenen wij het volgende:

Per telegraaf van Samarang zijn van Bandjermassin berigten ontvangen, dat zoowel de tuchtiging, welke de opstandelingen aan de Kapoeas van Zr. Ms. oorlogstoomschip *Celebes* hadden ontvangen, als de daarop gevolgde inname en vernieling van eene sterkte, en van een versterkt vlot op de bevolking zeer veel indruk gemaakt had. Aan den Gouvernements kommissaris was berigt, dat de rijksbestierder, die men nog te Amoentai geloofde, zich te Karang-Intan ophield. Genoemde kommissarissen zouden zich onmiddellijk derwaarts begeven, om zich hiervan te overtuigen.

— Ten opzigte der expeditie tegen Boni loopen verschillende geruchten; het meest geaccrediteerde is, dat de 11de en 14de bataillons infanterie te Batavia en Samarang eerstdaags naar Macasser zouden vertrekken, en een dagblad voegt er bij, dat de geheele expeditie wederom door den gen.-majoor *Steinmetz* zou worden aangevoerd: luit.-kol. *Kellerman* als tweede kommandant.

— Uit de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo zijn tijdingen ontvangen, loopende tot den 20sten Julij. De krijgsverrigtingen hadden zich bepaald tot eenige verkenningen, welke tot eene ontmoeting met eene der zwervende benden opstandelingen hebben geleid, waarbij hun weder eenige afbreuk is gedaan. De commissie van bestuur was zeer bereidwillig in het opvolgen van bevelen, evenzoo de overige Prinsen en de bevolking van Martapoera, evenwel heerschte daar nog geene bedrijvigheid. Omtrent de verblijfplaats van pangeran *Hidayat*, die aan zijn naar het schijnt opgevat voornemen, om naar het hoofdkwartier af te komen, slechts een begin van uitvoering gaf, doch daarop weder teruggetrokken is, verkeerde men weder in onzekerheid. Maatregelen zijn genomen om hem langs vredelievenden weg tot terugkeer te overreden. Te Pengaron, waarmede de gemeenschap voortdurend ongestremd blijft, sprak men van nog te verwachten aanvallen, die echter niet verwezenlijkt zijn geworden. Met meer grond werd Poeloe Petak met eenen nieuwen aanval der Dayaks van Kahayah bedreigd geacht. Over het geheel kwamen de verschillende berigten daarin overeen, dat de nog zwervende benden gebrek aan levensmiddelen begonnen te ondervinden en zeer moeijelijk waren te zamen te houden, vermits het grootste gedeelte door dwang genoodzaakt is mede te doen.

In Tanette (Celebes), hebben tot herstel van rust en orde eenige krijgsbewegingen plaats gehad. *Datoe Bakka*, de gemaal van de leenvorstin van Tanette, had het eergevoel zijner echtgenoot door zijn losbandig gedrag zoodanig gekrenkt, dat deze echtscheiding en zijne verwijdering uit Tanette eischte. Vermits eene verzoening tusschen de beide echtgenooten onmogelijk bleek te zijn, is aan het verlangen der leenvorstin toegegeven. Maar in strijd met zijne jegens het gouvernement geuitte goede gezindheid heeft *Datoe Bakka* zich vervolgens niet ontzien, om, toen hij op reis van Makassar naar zijne moeder te Batoe Batoe Tanete doortrok, in dit leenvorstendom een rooftogt te ondernemen en zich feitelijk als vijand tegenover het gouvernement te stellen. Hij verschanste zich daarna te Patjiro, binnen Tanette's grondgebied hoog op een berg gelegen, en verontrustte van daaruit het omliggende land. Zijne vroegere echtgenoot, de leenvorstin van Tanette, besloot haren gewezen man uit zijne schuilplaats te verdrijven, en rukte den 18 Julij jl. tegen hem op met eenige harer vasallen, ondersteund door eene door den kapt. *van Leyden* gekommandeerde kolonne van geregelde troepen, terwijl zich bij de ongeregelde troepen de ambtenaren *Bakkers* en *Vosmaer* hadden gevoegd. Met zeer veel moeite kwam deze magt langs een uiterst steil bergpad en onder aanhoudend vuren op het plateau, waar Patjiro ligt, dat na een scherp gevecht door *Datoe Bakka* en de zijnen verlaten werd, om in de rigting van Lamoeroe te vlugten. Na het verdrijven van *Datoe Bakka* uit Tanette keerde de overal heengevlugte bevolking naar hare kampongs terug, en bragt de verschuldigde hulde aan hare vorstin.

De meermalen voorspelde inval der Boniers in de noorderdistricten heeft niet plaats gevonden, maar daarentegen hebben zich eenige vijandelijke benden aan de Bonische grenzen verzameld, uit vrees voor eenen inval onzer troepen.

Men meldt van Sambas: In het Landaksche zijn eenige ongeregeldheden voorgevallen tusschen Dajaks en Maleijers, ten gevolge van afpersingen, waaraan de eersten van wege de laatsten hebben blootgestaan. De rust was spoedig hersteld door het oprukken van 75 soldaten, onder bevel van een kapitein.

Ons is verzocht het onderstaande te plaatsen:

Breda, 19 October 1859.

In den avond van Zaturdag 15 dezer, hield de Muzijk-Vereeniging te dezer stede, die de benaming „*Koninklijke Philharmonie van Breda*" mag voeren, feestelijk gedachtenis, dat zij, blijkens in haar archief aanwezige onwederlegbare bewijsschriften, thans *twee en twintig jaren* geleden, alhier tot stand werd gebragt.

De President, een der oudste leden en medestichter dier Vereeniging, opende in zijne betrekking van Voorzitter de zamenkomst met de algemeene Rekening en Verantwoording, en met het verkiezen der Commissarissen te doen plaats hebben; na den afloop waarvan hij een beknopt verslag deed, wegens de aangelegenheden der Vereeniging, gedurende het vorig jaar.

Vriendschappelijke eenstemmigheid en gepaste vrolijkheid, heerschten bij die feestviering.

— Die feestavond werd opgeluisterd door de keurige uitvoering onzer voortreffelijke Volksliederen, door het toebrengen van toasten aan de nagedachtenis van wijlen den Koninklijken Beschermer *Willem II*, tot heil van Vaderland en Vorst; tot roem en glorie, zegen en welvaart der twee Koninklijke Eere-leden, Zijne Majesteit de regerende Koning *Willem III* en Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Frederik* der Nederlanden, en van het gansche Koninklijke Huis, en ten laatste tot de vervulling van den wensch door Zijne Majesteit uitgedrukt: „*Tot den voortdurenden en toenemenden bloei van Breda's Koninklijke Philharmonie.*"

VERSLAG EN **PROGRAMMA** *van de XXXste Algemeene Vergadering der Maatschappij*: tot bevordering der toonkunst, *gehouden te Amsterdam*, *den* 11den *October* 1859, *onder voorzitting van den heer* J. Fock.

Behalve de beraadslagingen en besluiten, welke in de *Handelingen* dezer Vergadering breeder zullen worden medegedeeld, heeft tot de werkzaamheden behoort:

A. Het herkiezen van de heeren Dr. *J. P. Heije* (als Hoofdbestuurder Secretaris) en *W. de Vos Jz.* (als Algemeen Penningmeester).

B. Het berigt omtrent de benoeming van den heer *A. W. van Eeghen*, tot Algemeenen Voorzitter voor het volgende jaar.

C. Het Verslag omtrent de uitbreiding der middelen van de algemeene *instelling ter ondersteuning van hulpbehoevende toonkunstenaars en hunne betrekkingen*, en het berigt, dat in het afgeloopen jaar *zes* Pensionarissen: eene Kunstenaars-weduwe en een Kunstenaar (door onherstelbare krankte aangetast) in Zuid-Holland; twee Kunstenaars-weduwen in Noord-Holland; eene Kunstenaars-weduwe en een bejaard Kunstenaar (en later diens weduwe) in Utrecht, op kiesche wijze, de ondersteuning dezer stichting genoten hebben.

In verband met die instelling wordt herinnerd, dat eene *algemeene* Afdeeling is opgerigt, ten dienste van Kunstvrienden en Kunstenaars, woonachtig in plaatsen, waar nog geene Afdeeling aanwezig is, en die zich tot bevordering van bovengenoemd doel aan de Maatschappij als Leden wenschen aan te sluiten (contributie *f* 7,50 's jaars). Zij worden uitgenoodigd tot dat einde, of tot het bekomen van inlichtingen, zich met vrachtvrije brieven te wenden tot den Hoofdbestuurder Secretaris, Dr. *J. P. Heije*, Prinsengracht, AA, 611, te Amsterdam.

Tevens worden alle vrienden der kunst opgewekt door *schenking* of *erfmaking* bij te dragen tot de meer en meer noodzakelijk wordende uitbreiding van de middelen dezer instelling.

D. Het Verslag omtrent de *muzikale bibliotheek* der Maatschappij, bevattende ruim twee duizend vocale en instrumentale toonwerken (in partituur en stemmen) en geschriften van meer dan vijf honderd der uitstekendste Componisten en Auteurs, kosteloos beschikbaar voor al de Afdeelingen en door deze, voor al de Leden der Maatschappij.

Hierbij wordt de wensch geuit, dat vele kleinere ja grootere plaatsen in ons Vaderland, reeds hierin eenen genoegzamen grond zullen vinden, om zich der Maatschappij als Afdeelingen aan te sluiten, en daardoor voor hare Zang-Vereenigingen of Instrumentaal-Uitvoeringen *kosteloos* beschikking te verkrijgen over kunstwerken, welke zij anders niet dan met groote geldelijke opofferingen zouden leeren kennen en beoefenen.

Tevens wordt vermeld, dat van den nieuwen, met zorg bearbeiden *Catalogus* dezer Verzameling (dit jaar nog vermeerderd en verrijkt door onderscheidene aankoopen en kostbare geschenken) de *eerste* Afdeeling (al wat de Bibliotheek in voldoend getal Orkestpartijen en Zangstemmen bezit) het licht heeft gezien en, tegen betaling van 25 cents, verkrijgbaar zal zijn bij de Secretarissen of Penningmeesters der Afdeelingen.

E. Het Verslag omtrent de *geldmiddelen* der Maatschappij, waaruit blijkt, dat hare algemeene rekening in het afgeloopen jaar eene som beliep van *f* 8772,90, met een batig slot van *f* 45,29, dat haar Reserve-fonds bedraagt *f* 45,300, $2^1/_2$ pCt., met een saldo van *f* 43,46; dat het fonds der instelling ter ondersteuning van Kunstenaars, enz., een kapitaal heeft van *f* 20,500, $2^1/_2$ pCt., in het afgeloopen jaar p. m. *f* 800 aan de pensionarissen heeft uitgekeerd, en voor het volgende, met inbegrip van het uitkeeringskapitaal, een saldo aanbiedt van *f* 1125.83; dat het fonds voor Muzijkfeesten aan bezit heeft *f* 11,500, Certificaten $2^1/_2$ pCt. Werk. Schuld en een saldo van *f* 49.60; dat eindelijk het fonds ter uitgave van Nederlandsche toonwerken en voor de Bibliotheek aan kapitaal heeft *f* 700, $2^1/_2$ pCt. en, na het besteden eener som van *f* 1176,07, een saldo heeft van *f* 135,95.

F. Het Verslag, omtrent het thans, in XII folio Deelen, voltooid zijn der *uitgave* van de *Collectio operum Musicorum Batavorum Saeculi XVI* (XXI deelen bezit de Maatschappij in handschrift). Deze twaalf deelen, op kosten der Maatschappij uitgegeven en 171 der uitnemendste scheppingen van Nederlands oudste toondichters bevattende, zijn voor de Leden der Maatschappij tegen de *helft* van den gewonen koopprijs verkrijgbaar gesteld.

De geheele collectie bevat thans 365 werken van 70 Componisten, en er is daardoor geene Bibliotheek ter wereld zoo rijk aan werken uit de vroegere Nederlandsche school, als die der Maatschappij; werken die tevens Neêrlands regt op de grondlegging der Westersche Toonkunst voldingend bewijzen.

G. Vervolgens wordt herinnerd, dat ten vorigen jare aan den heer *Frans Coenen* (Amsterdam) bekrooning was toegekend voor *Balladen*, aan den heer *S. J. van den Bergh* ('sGravenhage) de uitgeloofde onderscheiding voor *Gedichten ter Compositie*; aan den heer *G. Mörlitz* (Nijmegen) eervolle melding en premie van *f* 100 voor de Koorsimfonie „*Onsterfelijkheid*."

Wijders wordt besloten omtrent de volgende prijsantwoorden:

I. Nonetto. (Premie *f* 125).
  a. Uns floss der rasche Storm
II. Simfonische Compositie (Karel V) voor Orkest enz. (Premie *f* 300).
  b. Die Seele spricht nur, u. s. w.
  c. Von der Sonne droben, u. s. w.
III. Kwintet. (Premie *f* 125).
  d. (Frühlingsfantasie) O Frühlingsmorgen, u. s. w.

IV. Koren met Orgelbegeleiding. (Premie *f* 100).

e. Dann nur mag der Ruhm, u. s. w.

f. Looft den Heere, gij allen.

g. Il paraît que la musique, etc.

1°. dat *c*, *e* en *f* niet in aanmerking kunnen komen;

2°. dat aan *d* wordt aangeboden *eervolle melding*;

3°. dat aan *a* en *b* (ofschoon zij *ter bekrooning* geen genoegzaam aantal Beoordeelaars op zich mogten vereenigen) om 't verdienstelijke van hun arbeid wordt aangeboden: *hoogst eervolle melding*, en zij tevens worden uitgenoodigd met het Hoofdbestuur in overleg te treden over de beste wijze om hen behulpzaam te zijn in het ten gehoore doen brengen van hun werk;

4°. dat *g* der bekrooning is waardig gekeurd. — En blijkt bij de opening van het Naambriefje, dat de Maatschappij het Prijsantwoord *g*. (Kooren met Orgel) verschuldigd is aan den Heer *J. Worp*, Organist te Groningen.

Terwijl alzoo de Componisten van *a*, *b* en *d* beleefdelijk worden uitgenoodigd zich binnen veertien dagen bekend te maken bij Dr. *J. P. Heije* te Amsterdam, zijn de onbekroonde prijsantwoorden, tegen vrachtvrije aanvrage en opgave der eerste en laatste maten, terug te bekomen bij den Algemeenen Secretaris, den Heer *A. C. G. Vermeulen*, te Rotterdam, door wien almede aan de desbegeerende Componisten op *persoonlijk onderteekende* aanvrage kosteloos wordt afgegeven een naamloos afschrift van de beoordeeling hunner werken.

H. Nog wordt herinnerd, dat als Prijsvragen, om te beantwoorden voor of op 1°. December 1859, zijn uitgeschreven:

A. *Albrecht Beiling*, dramatische Compositie. Premie *f* 200.

B. Historische Schetsen van Nederlandsche muzikale kunst in de XVIde Eeuw. Premie *f* 25 tot *f* 200.

C. Metrische vertalingen van kleine, geestige buitenlandsche Zangspelen. Voor elk eene premie van *f* 25.

I. Als nieuwe prijsvragen worden uitgeschreven, om te beantwoorden vóór of op ultimo April 1860:

a. Compositie voor Orkest, in het karakter van eenig Nederlandsch Gedicht. Premie *f* 150.

b. Simfonische compositie voor blaas-instrumenten. (*Duinzang* van *D. J. van Lennep*). Premie *f* 100.

c. Metrische Vertalingen als bij C. Voor elk eene premie van *f* 25.

d. Fantaisie voor Orgel. Premie *f* 80.

e. Zes liederen voor mannen-kwartet en sopraan. Premie *f* 80.

En om te beantwoorden voór of op 1°. December 1860:

D. Dramatische Compositie (*Israëls Uittogt*, Gedicht van *J. P. Heije*), voor Soli, Koor en Orkest. Premie *f* 250.

K. Evenzoo worden bij herhaling de Nederlandsche dichters beleefdelijk uitgenoodigd, om bij de Maatschappij (telken jare vóór 1°. Maart) te willen inzenden Gedichten, geschikt ter muzikale compositie, in alle vocale kunstvormen; en worden zij heuschelijk opmerkzaam gemaakt op het Album N°. 10 (op vrachtvrije aanvrage voor elken dichter bij den Ondergeteekende verkrijgbaar) en op de denkbeelden, welke daarin ten dezen opzigte worden ontwikkeld.

Nog wordt bepaald:

1°. Dat aan de Afdeelingen over het volgend jaar een crediet van *f* 1100 wordt geopend, in mindering der Contributie, bij de wet vastgesteld — waardoor deze, als uitkeering aan de algemeene kas, tot op *f* 3,34 per Lid wordt teruggebragt — en bovendien aan *drie* Afdeelingen subsidiën voor onderwijs worden toegekend.

2°. Dat een wedstrijd is vastgesteld tegen October 1860 voor jeugdige Toonkunstenaars (*Zangmeesters en Zangmeesteressen*) tot het verkrijgen eener driejaarlijksche toelage van *f* 800 's jaars.

3°. Dat in Augustus 1860 een luisterrijk *algemeen muzijkfeest* zal gehouden worden te Arnhem, en ten dien einde eene som beschikbaar wordt gesteld van *f* 12,000.

De verdere bepalingen omtrent het bovengemelde zijn te vinden in de *Handelingen* dezer XXXste Algemeene Vergadering en wordt mitsdien daar heen verwezen. Die Handelingen, behalve dat zij aan elk der Leden van de Maatschappij worden toegezonden, zullen kunnen verkregen worden bij den Hoofdbestuurder Secretaris, bij den Algemeenen Secretaris der Maatschappij, alsmede bij de Secretaris der bijzondere Afdeelingen.

Behalve dat, zal gaarne door den Ondergeteekende aan elken Kunstenaar of Kunstvriend, die nadere kennis mogt wenschen te nemen van het doel en de werkzaamheden der Maatschappij, op vrachtvrije aanvrage kosteloos een Verslag daarvan worden toegezonden.

Op last der Maatschappij:

J. P. HEIJE,

Hoofdbestuurder-Secretaris.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u. 15 m. 3 u. ...

Dordrecht naar Rotterdam 10 u. 40 m. 3 u. 20 m.

Breda naar Antwerpen en Rotterdam 6 u. 50 m. ... 2 u. 35 m. ... 5 u. 20 m. (het laatste alleen naar Antwerpen en Moerdijk).

Antwerpen naar Breda en Rotterdam 7 u. 15 m.; 12 u. 20 m. en 3 u. 25 m. (het laatste alleen naar Breda en Moerdijk).

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, den 17 October.

TARWE in een doen: 129 ℔ Nieuwe Rijn *f* 273; 133 ℔ bonte Pools *f* 316, *f* 320.

ROGGE prijshoudend: 118 ℔ Petersb. *f* 179; 125 ℔ Pruiss. *f* 200; 126 ℔ dito *f* 208; 118 ℔ verb. Odessa *f* 160; 124 ℔ Pruiss. *f* 199; 123 ℔ dito *f* 192 aan de Zaan; 120 ℔ Odessa *f* 180.

BOEKWEIT *f* 6 lager: 118, 119, 120 ℔ Amersf. *f* 190, *f* 192, *f* 194; 118 ℔ Mechelsche *f* 192; 117 ℔ Gordijk *f* 186.

KOOLZAAD traag: Anclamer Rubs 82 P. vl., Rubs 55 P. vl. Op 9 vat Olie te leveren, Dadelijk 180 P. vl.

RAAPOLIE traag: op 6/w. *f* $34\frac{1}{2}$, Vlieg. *f* $33\frac{1}{2}$, 1 Nov. *f* $33\frac{1}{2}$; 1 Dec. *f* $33\frac{3}{4}$ à *f* $33\frac{7}{8}$, *f* 34; 1 Mei *f* $35\frac{3}{8}$.

LIJNOLIE in een doen: op 6/w. *f* $32\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* 31; 1 Nov. *f* $30\frac{3}{4}$ à *f* $30\frac{5}{8}$; 1 Dec. *f* $30\frac{1}{2}$; 1 Maart, April en Mei *f* $30\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $37\frac{1}{2}$.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 60 à *f* 64.

LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 9 à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 18. October 1859.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van *f*	6,00	tot *f*	9,00.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» »	7,50	» »	9,50.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	6,20	» »	7,30.
Het dito dito Rogge Oude	» »	6,20	» »	6,60.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	5,90	» »	6,10.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	0,00.
Een dito pond Boter	» »	0,98	» »	1,00.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» »	2,50	» »	3,00.
Het 1000 Eiken Telhout	» »	4,10	» »	4,25.
Het 1000 Doof Hout				2,75.
De kar Spaanders				12,00.
De » Struiken				4,50.
De 100 Mutsaard	van *f*	3,50	tot »	4,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *October*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; 3 pCt. 77; 4 pCt. $97\frac{3}{4}$; Handelmaats. $127\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Rusland 5 pCt. $104\frac{1}{2}$; dito 1828—29 $104\frac{3}{4}$; 4 pCt. 1840 $82\frac{7}{16}$; Id. bij Stieglitz $82\frac{3}{4}$; 5 pCt. 1854 $91\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; dito 1855 $100\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Spanje $1\frac{3}{4}$ pCt. $33\frac{5}{16}$; 3 pCt. Binnenl. $42\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Portugezen 3 pCt. te Londen $44\frac{5}{8}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $54\frac{9}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{9}{16}$; Zilver Nat. 5 pCt. $59\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; Zilver 1849—54 $73\frac{1}{8}$, $\frac{15}{16}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. 29, $\frac{3}{16}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.